

DEVÍTKA

OFICIÁLNÍ MAGAZÍN MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 9

www.PRAHA9.cz

ŘÍJEN 2024

OCENĚNÍ PRO TY, KTERÍ DĚLAJÍ DEVÍTKU LEPŠÍ

**HALÓ VEN
NA
STŘÍŽKOVĚ**

**GALERIE 9:
SALON
PRAHY 9**

**PROJEKT
STROM
PREVENCE**

Ing. arch. Marek Tichý

Docent Ing. arch. Marek Tichý je architektem, vysokoškolským pedagogem, zakladatelem architektonické kanceláře TaK Architects a také autorem pro území Městské části Praha 9 významného projektu konverze industriálního objektu Pragovka.

Pragovka, pro kterou se kvůli jejímu tvaru vžilo pojmenování „E Factory“, patří k dalšímu projektu, u něhož se Praze 9 daří úspěšně posunout její původní „výrobní“ dědictví do 21. století. Při rekonstrukci haly „E“ bude zachováno v autentické podobě co nejvíce původních konstrukcí a řemeslných prvků, aby bylo na první pohled jasné, že jde o prvky původní meziválečné architektury.

Ostatně cílem celého projektu je v co v maximální možné míře prezentovat původní

historický charakter budovy i zdejší autentickou atmosféru. Rekonstrukce by měla proměnit budovu v živý fungující celek, který bude i nadále využitelný pro nájemce z různých sektorů činnosti a bude zaměřen mimo jiné na konání kulturních akcí.

Nápady projekční kanceláře v čele s Markem Tichým, který se dlouhodobě věnuje kontextu současné a historické architektury, stejně jako obrovská odvaha investora odstartovaly postupný přerod továrny v umělecké centrum Pragovka Art District. Díky tomu mohou ve Vysočanech zůstat památkově chráněné cenné haly třeba i další stovky let.

Více v Rokytkce na str. 21–22.

ACEMA Sparta Praha florbal

AC Sparta Praha je tradiční florbalový klub, který byl založen v roce 1993, tedy v samých počátcích florbalové historie v České republice. Dnes je florbalová Sparta profesionálně řízenou organizací. Sdružuje více než 600

Ocenění pro klub ACEMA Sparta Praha převzal generální manažer klubu Miroslav Medal

sportovců a sportovkyň a je účastníkem nejvyšších celostátních soutěží ve všech věkových kategoriích. Její vizí je sportovní i osobnostní rozvoj dětí, ze kterých klub vychovává špičkové sportovce a silné osobnosti. Hráči, kteří projdou sportovní výchovou ve Spartě, patří k nejlepším v České republice a od dorosteneckého

věku reprezentují Spartu na nejvyšší liguvé úrovni.

Generální manažer klubu ACEMA Sparta Praha Miroslav Medal říká: „Jdeme svou vlastní cestou. Naše hodnoty jsou založeny na pracovitosti, odborných znalostech a klubové komunitě. Soustředíme se na práci s mládeží a chceme, aby každý,

kdo chce hrát florbal, našel u nás své místo a stal se plnohodnotnou součástí naší organizace. Ať už je jeho cílem být mistrem světa, nebo se chce jen florballem bavit. Naši odchovanci jsou nejen úspěšní ve vrcholovém florbalu, ale zůstávají součástí naší spartánské rodiny, třeba jako další trenéři mládeže.“

Medalisté z Olympiády dětí a mládeže 2024

Na Olympiádě dětí a mládeže, která se letos konala v Jižních Čechách, dosáhli mladí sportovci z Prahy 9 vynikajících výsledků. Petr Bříza v badmintonu získal zlato ve dvouhře, zlato ve čtyřhře spolu s Markem Nechvátalem a zlato ve smíšené čtyřhře spolu se Štěpánkou Nýdrlovou. Badmintonistka Štěpánka Nýdrlová vybojovala zlato ve dvouhře a stříbro ve čtyřhře spolu s Janou Hnilicovou. Atletka Rozálie Valášková obsadila druhé místo ve skoku do výšky. Kristián Bezušek byl třetí v jachtingu, lodní třída RS Feva, ve smíšené kategorii. Karatistka Michaela Mirovská přivezla stříbro v kumite jednotlivci a bronz v kumite team. Amálie Ebertová je zlatá v beachvolejbalu, v turnaji dvojic. Nela Bukovská byla členkou basketbalového družstva, které obsadilo třetí místo. Linda Mikolášková zase členkou stříbrného florbalového družstva.

ně začátky, měli jsme dlouhé diskuze o technice a technologiích, jak hodně se do objektu dá nebo nedá zasáhnout, mnohokrát jsme přeprojektovávali technické systémy, přepracovávali statiku... V jednu chvíli to bylo hodně únavné, ale nakonec se to, myslím, podařilo.

Nastaly v souvislosti s velikostí budovy ještě další potíže?

U konverze velké budovy musíte počítat také s tím, že na stavbě musí pracovat velké množství lidí, potažmo velké množství firem, takže je potřeba vymyslet vše tak, aby se to v určitém čase zvládlo. Instalovat se muselo například 6 tisíc oken, restaurovaly se stovky metrů schodišť, položit bylo třeba tisíce metrů podlah, takže si dovedete představit, jak složité bylo vymyslet postupy a logistiku stavebních prací. Měli jsme sice jednoho generálního dodavatele, ale hledali se další subdodavatelé například na fasády, krovy, okna, podlahy, řemeslníci přicházeli a odcházeli, byl to neustále živý proces, který mimochodem stále pokračuje.

Zmínil jste řešení problémů u stavebních prací, máme tomu rozumět tak, že odevzdáním projektové dokumentace vaše práce nekončí?

Rozhodně ne, všechny zakázky bereme jako správu celého portfolia, v tom jsme poměrně ojedinelí. To znamená, že se zabýváme i správou financí, projednáváním stavebních povolení, jsme na každodenní bázi přítomni provádění stavby, to vše je součástí naší práce. Prostě u projektu jsme od začátku až do konce, tedy do doby, kdy se stavba kolauduje a stříhá se páska.

Jak dlouho v průměru býváte součástí jednotlivých projektů?

Právě to je ten problém, že projekty a stavby se většinou táhnou dlouho. Ani rodinný dům, natož pak projekt typu Pragovka nebo Elektrické podniky nezrealizujete za rok, ale je to mnohaletá práce. Nadto každý náš projekt je unikátní – máme široké spektrum staveb od divadla, hotelu přes nádraží, školy až k velkým administrativním nebo ob-

chodním objektům a ke každému projektu je potřeba důkladně nastudovat a ověřit velké množství informací. Řekl bych, že pořád studujeme, objevujeme technické možnosti, jdeme do historie, takže naše týmu jsou hodně široké a zapojuje se do nich velké množství lidí. Takže ať mě to někdy hodně mrzí, pokud zjistím, že bychom další zakázku nezvládli v nastavené kvalitě, raději ji odmítneme. Pro nás to totiž není „jen“ práce, ale vždy projekt v pravém slova smyslu.

Jaké bude využití Pragovky?

Pragovka je epicentrem současného umění, najdete tu galerie a ateliéry, které jsou domovem mnoha tvůrců od malířů, sochařů, fotografů přes designéry až po nábytkáře. Vznikla tu jakási art zóna. Ale bude tu také prostor pro setkávání, odpočinek, obchody a zážitky. Dokončujeme kavárnu, eventové prostory, velkorysé budou také prostory pro kanceláře, ale i pro kulturní, vzdělávací a sportovní instituce, obchody a restaurace. Celý prostor bude poskládan z netradičních věcí, startupových dílen a za zmínku stojí i venkovní prostranství mezi prsty budovy E-Factory, které jsou koncipovány velmi citlivě vůči industriálnímu okolí. Projekt má další pokračování, protože oblast Pragovky je obrovská, budovat se bude dalších několik let až k Rokytce, ale už dnes to tady „žije“. Proto jsem rád, že existují investoři, kteří své vlastní peníze vkládají do projektů veřejného neziskového prostoru navíc s kulturním přesahem. To je pro mě příjemné zjištění, které mě naplňuje optimismem.

Dagmar Koutská

Foto: archiv TaK Architects,

Aleš Jungmann,

vizualizace Studio neoVISUAL

ROKYTKA Zpravodaj občanského sdružení Vlastivědný klub Prahy 9

Rokytky vychází jako samostatná příloha měsíčníku Devítka, vydávaného MČ Praha 9
Adresa redakce: Vlastivědný klub Prahy 9,
městská část Praha 9,
Sokolovská 14/324, 180 49 Praha 9

Rokytky

**VLASTIVĚDNÝ
ZPRAVODAJ**
Číslo 10/2024
Ročník LXII

První republika je pro nás silné téma, proto jsme šli i do Pragovky

Docent Ing. arch. Marek Tichý je podepsán pod projekty mnoha staveb. Mimo jiné i pod dříve slavnou a dnes znovu zrekonstruovanou prvorepublikovou Volmanovou vilou, která je považována po brněnské vile Tugendhat za druhou nejnákladnější vilu rezidenčního bydlení meziválečné architektury. Tehdy stála rovný milion korun. Nebo pod znovuoživením Pragovky - budovy E v Kolbenově ulici v Praze 9.

Pragovka je novým typem městského prostoru světového formátu. Místo, které je hrdé na svou minulost a zároveň plné invence, podnikavosti a kreativity.

„Naše kancelář TaK Architects se specializuje především na dialog historické a současné architektury a v rámci něj odhalujeme mnohdy velké příběhy, jako tomu bylo v případě zmíněné Volmanovy vily, ale třeba i Elektrických podniků a také Pragovky,“ říká na úvod rozhovoru architekt Marek Tichý, který u každého projektu velmi důkladně zvažuje, zda

je možná rekonstrukce, konverze, dostavba, anebo raději demolice a stavba nová. „Někdy se snažíme objekt zachovat, jindy hledat a doplňovat moderní vrstvy. A to se stalo třeba právě v případě Pragovky,“ dodává.

Jak projekt Pragovka začal?

U Pragovky se potkaly hned tři věci najednou. Tou první bylo, že Pragovka i předtím,

Pragovka nabízí prostor pro setkávání, odpočinek, nakupování i zážitky – nabídne koncerty, projekce, kavárny, skatepark, vnitřní i venkovní akce, nakupování, gastronomii...

než se začala dávat dohromady, už měla poměrně dlouhou a velmi zajímavou dramaturgii. Konaly se tam výstavy, v provozu byla kavárna, setkávali se tam mladí lidé, působili v ní umělci, byl to takový neformální umělecký hub. To se nám líbilo. Za druhé krásně zapadla do našeho portfolia meziválečných staveb. Dělalí jsme projekt Bílé labutě jako obchodního paláce, Elektrických podniků jako administrativního paláce, Volmanovy vily jako nadstandardního rezidenčního domu. To vše industriální objekt Pragovky, který tehdy vznikl zcela účelově jako centrální sklad pro ministerstvo pošt a telegrafů, nádherně doplnil. Byl to další korálek do náhrdelníku architektury první republiky, která nás jako ateliér i mě osobně mimořádně zajímá.

To jsou dva důvody a jaký byl ten třetí?

Klient – je to další aspekt, který vždy zvažujeme. Pro nás, ale hlavně pro kvalitní výsledek společné práce, je důležitá spolupráce architekta s klientem. Když máme i u hezkého projektu pocit, že se s klientem nebudeme schopni naladit na stejnou vlnu, tak raději tu práci neděláme. Tady jsme si

padli do oka, takže když za námi před osmi lety přišel investor s nabídkou podílet se ve Vysočanech na vzniku umělecko-kreativní čtvrti pro rodinu Salemových z Velké Británie, pustili jsme se do toho s velkým úsilím. Co do počtu to byla vlastně naše první realizace na území městské části Praha 9. Jsme na konci první etapy a už teď vidíme, že výsledek bude výjimečně zajímavý.

V jakém stavu byl objekt Pragovky, když jste začínali?

Za první republiky byla ekonomika velmi silná, i když země procházela hospodářskou krizí. To vedlo ve stavebnictví k vysoké míře efektivity a třibení řemesla. Navzdory tomu,

Díky kanceláři TaK Architects dostala Pragovka novou šanci

Budova E před rekonstrukcí ...

... a v novém kabátu

že stavba vznikla jako ryze účelová a byla rychle hotová, měla i po těch letech vynikající kvalitu. Bylo to pro nás překvapivé mimo jiné proto, že jsme zde pracovali s budovou běžné výstavby, která nebyla typicky autorská, nevzešla z tužky věhlasného architekta a ani se nejednalo o sledovanou nebo jinak společensky významnou zakázku, šlo o průmyslový sklad s doplňkovou výrobou a administrativní nástavbou.

Přesto měla své neodolatelné kouzlo, které vás zaujalo...

To je pravda, začali jsme se zabývat její historií, jako tradičně u staveb z tohoto období, zasaženou nástupem nacismu a následným znárodněním. Jsme zvyklí na každý projekt skládat autentický, mezioborový tým. Když jde o památku, jsou v něm lidé, kteří mají badatelské zájmy a tíhnou ke stavební historii, u průmyslových staveb velkého měřítka se do týmu dostávají specialisté na stavební konstrukce a podobně. V tomto případě byla úloha zajímavá nejen pro obě zmíněné skupiny kolegů. Sledovali jsme, co se s objektem dělo, když továrnu zabavili Němci, když se sem po válce vrátila výroba legendárních automobilů Praga, stejně jako když se stala součástí ČKD, největšího strojírenského podniku v tehdejší Československu. Pragovka v podstatě zmapovala 80letou historii průmyslové výroby ve Vysočanech, proto nás začala bavit ještě víc a baví dodnes.

Co bylo na projektu Pragovky nejsložitější?

Těch „zádrhelů“, které jsme museli řešit, tam bylo víc. Pragovka trpěla syndromem meziválečných staveb, které vznikaly hodně rychle. Společnost tehdy byla v obrovském rozvoji, ale zároveň ve 30. letech procházela hlubokou hospodářskou krizí, takže běžná výstavba se musela racionalizovat. Kromě výše zmíněné efektivity bylo zjednodušeně řečeno třeba také šetřit na stavebních materiálech. Navíc tehdy neměl nikdo ani ambici, aby stavba stála několik desetiletí. Objekt měl sloužit určité funkci, vznikal v limitovaném čase výstavby, což se povedlo a nemyslelo se tak dalece na jeho budoucnost. A už vůbec nikdo nepředpokládal, že jej po 100 letech budeme brát jako památku.

Přesto stavba přežila...

Díky tehdejšímu špičkovému řemeslu, které bylo standardem. Ale například betony byly právě vzhledem k úspoře v recepturách karbonatované, tedy zjednodušeně řečeno degradované, drolily se zevnitř, takže jsme museli složitě přemýšlet o jejich sanaci. Také statika domu byla komplikovaná, stejně jako umístění veškerých technologií. V konečném důsledku je totiž budova E obrovským objektem, který má rozlohu 27 tisíc metrů čtverečních, takže stejně rozsáhlé jsou i vnitřní rozvody. Ty se musely plánovat tak, aby nebyly vidět a nepoškodily stavbu v její konstrukci i architektuře, ale byly současně funkční. Náročné byly hlav-